

Huvudman

Vänergymnasiet AB
info@olinsgymnasiet.se

Beslut

Datum 2026-04-13

Dnr SI 2026:156

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Vänergymnasiet, Vänergymnasiet AB.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vänergymnasiet AB att senast den **14 september 2026** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende bristen rörande rektorns skyldighet att starta utredning av behov av särskilt stöd. Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vänergymnasiet AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vänergymnasiet AB ska vidta följande åtgärd

Utredning om behov av särskilt stöd

1. Rektorn ska, för varje anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn – eller som redan inkommit men där utredning inte har påbörjats – starta en utredning om respektive elevs behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som har inkommit till rektorn till och med den 14 september 2026 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, anmälan till rektorn om utredning av behov av särskilt stöd, skolans arbete med att anmäla och utreda kränkande behandling samt att särskilt beakta resultat på de nationella proven vid betygsättning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:156) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2026 utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys inlett en tillsyn av Vänergymnasiet, Vänergymnasiet AB.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vänergymnasiet följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, anmälan till rektorn om utredning av behov av särskilt stöd, utredning av behov av särskilt stöd, skolans arbete med att anmäla och utreda kränkande behandling samt att särskilt beakta resultat på de nationella proven vid betygsättning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genom lektionsobservationer den 10 och 11 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans sammanställning av resultat på nationella prov och kursbetyg samt sammanställning av alla elever som anmälts för utredning av behov av särskilt stöd. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning av behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolans rutin "Elev riskerar att INTE nå målen" framgår att elevhälsan gör en bedömning om en utredning av behov av särskilt stöd ska startas

eller inte efter att en anmälan om behov av utredning av särskilt stöd kommit in.

Av intervju med lärare framgår att elevhälsan beslutar om att starta en utredning om behov av särskilt stöd först efter att anmälan om utredning diskuterats och elevhälsan konstaterat att lärare tillämpat allt i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av intervju med elevhälsan framgår att en utredning om behov av särskilt stöd inte alltid startas efter att en anmälan inkommit. Enligt elevhälsan förekommer det att lärare får gå tillbaka till undervisningen för att testa ytterligare extra anpassningar innan en utredning startas.

Av intervju med rektorn framgår att en utredning om behov av särskilt stöd inte alltid startas efter att elevhälsan tagit emot en anmälan om utredning. Enligt rektorn resulterar anmälningar om utredning av behov av särskilt stöd ibland i att lärare uppmanas att testa andra extra anpassningar innan en utredning startas. Rektorn uppger att elevhälsan har en rådgivande roll, och för vissa anmälda elever kan det därför finnas extra anpassningar som ännu inte har prövats.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § första stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att rektorn inte alltid startar en utredning av elevers behov av särskilt stöd, trots att elever anmälts för utredning. Enligt skollagen ska rektorn se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds för varje elev som rektorn mottar en anmälan om behov av särskilt stöd för; det är inte valfritt att starta en sådan utredning. Att inte starta utredningar är därför inte förenligt med skollagens krav. Avsaknad av utredningar innebär även en uppenbar risk att elever går miste om de stödinsatser som de har rätt till.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vännergymnasiet AB verksamhet vid Vännergymnasiet uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att starta utredning om behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Vännergymnasiet AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att elever på skolan ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen om en lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Som exempel på extra anpassningar anges anpassade genomgångar, inläst material, muntliga redovisningar, startblock och individuella instruktioner. Det framgår även att elevhälsans personal är rådgivande i arbetet med extra anpassningar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 § skollagen, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmäla om utredning av behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att lärare anmäler en elev till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd, när de befarar att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att anmäla och utreda kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att personalen på skolan gör kränkingsanmälningar till rektorn och att rektorn i sin tur anmäler till huvudmannen. Det framgår även att rektorn gör utredningar och att skolan vidtar åtgärder i syfte att förhindra att kränkande behandling upprepas.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får personalen vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordnings störningar. En åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Enligt skollagen är en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Enligt läroplanen för gymnasieskolan ska alla som arbetar i skolan uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. (Lgy25, 2.2 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt beakta resultat på nationella prov vid betygsättningen**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av dokumentstudier framgår att avvikelserna mellan resultaten på nationella prov och kursbetyg i vissa kurser har varit stora vårterminerna 2024 och 2025. Avvikelserna är mindre 2025 men är fortsatt höga jämfört med riket.

Av intervju med elever framgår att eleverna har fått information av lärarna om de nationella provens betydelse för betygen samt att eleverna känner till att resultaten på nationella prov kan påverka elevernas betyg både negativt och positivt.

Av intervju med lärare framgår att provresultaten från nationella prov väger tungt, men att det resultatet inte ensamt avgör kursbetyget. Lärarna

uppgger vidare att det görs en uppföljning och analys av resultaten från nationella prov på arbetslagsmöten.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår vidare att i de fall en lärare sätter ett kursbetyg som skiljer sig från resultatet på nationella prov, måste läraren skriftligen motivera skillnaden för rektorn. Rektorn uppgger att hen är medveten om att differensen mellan resultaten på nationella prov och kursbetygen emellanåt är stor på skolan, exempelvis i matematik, och att det därför finns behov av att arbeta med betygssättningen på skolan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid betygssättning enligt 10 kap. 19 och 20 §§ skollagen i ett ämne som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. (10 kap. 20 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att en lärare inte kan bortse från resultatet på ett nationellt prov, som är välkonstruerat och noga utprovat och som utvecklats just för att vara ett stöd vid betygssättningen. Att provet särskilt ska beaktas vid betygssättningen understryker att resultatet på ett nationellt prov normalt sett har en större betydelse än vilket annat enskilt prov eller bedömningsunderlag som helst. Med "särskilda skäl" avses sådana situationer där det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter som gör att den betygssättande läraren ska kunna göra ett avsteg från bestämmelsens huvudregel. Typiskt sett bör det vara fråga om situationer där provresultatet eller resultat på delprov inte ger en rättvisande bild av vad som är tidigare känt om elevens kunskaper och detta beror på omständigheter som eleven inte själv råder över. Det kan exempelvis vara fråga om felande teknik och hjälpmedel som inte fungerat vid ett delprov. Det kan också vara fråga om personliga förhållanden, till exempel dödsfall i familjen eller vänskretsen eller andra omvälvande händelser. Det kan dock även vara fråga om omständigheter som eleven själv förfogar över, såsom att det har konstaterats att eleven har fuskat vid provet. (prop. 2017/18:14 s. 26)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Vänergymnasiet AB brutit mot bestämmelserna när det gäller att särskilt beakta resultat på nationella prov. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen konstaterar dock att avvikelserna mellan resultat på nationella prov och kursbetyg i vissa kurser är stora, vilket kan indikera att en lärare ställer krav för olika betyg som är högre eller lägre än de nationella provens kravnivå. Skolinspektionen vill därför påtala vikten av att de nationella proven används enligt syftet med dessa: att stödja en likvärdig och rättvis betygssättning.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Radenka Milikic

Föredragande
Signerat av: Radenka Milikic